CD-5015

BIS Northern Lights

JAAKKO KUUSISTO TRIO TÖYKEÄT PEKKA KUUSISTO

MUSIC!

LAHTI SYMPHONY ORCHESTRA & OSMO VÄNSKÄ

BIS-NL-CD-5015 DDD Total playing time: 57'18

MUSIC!

1 **Tango Ouh** Iiro Rantala 6'29
Jaakko Kuusisto, acoustic violin; **Pekka Kuusisto**, electric violin; **Trio Töykeät**; **Everybody**, vocals

2 **Elisa** Jaakko Kuusisto 7'13
Jaakko Kuusisto, acoustic violin; **Pekka Kuusisto**, electric violin; **Trio Töykeät**; **Alan Smithee**, electric guitar

3 **Superblond** Jaakko Kuusisto 5'37
Artists: same as track 2

4 **Snack 1** Pekka Kuusisto 1'41
Eerik Siikasaari, bass; **Pekka Kuusisto**, electric violin & loop programming

5 **Waltz for Michel Petrucciani** Iiro Rantala 6'34
Orchestral introduction written by Jaakko Kuusisto
Trio Töykeät; **Pekka Kuusisto**, electric violin

6 **Proko-type of Polka** Iiro Rantala 3'49

7 **Snack 2** Pekka Kuusisto 2'08
Iiro Rantala, piano; **Pekka Kuusisto**, electric violin & loop programming

8 **Kartzan's choice** Iiro Rantala 6'48
Trio Töykeät

9 **Heartfilms** Iiro Rantala 6'42
Jaakko Kuusisto, acoustic violin; **Pekka Kuusisto**, electric violin; **Rami Eskelinen**, drums

10 **Snack 3** Tatu Ferchen & Pekka Kuusisto 1'27

Rami Eskelinen, drums; **Pekka Kuusisto**, electric violin & loop programming

---

11 **010101** Jaakko Kuusisto 5'22

Artists: same as track 2 plus **Jaakko Kuusisto**, additional synthesizers

---

12 **Superblond** (single version) Jaakko Kuusisto 3'09

Artists: same as track 2

Lahti Symphony Orchestra, conductor: **Osmo Vänskä** (all except tracks 4, 7 & 10)

Trio Töykeät (**Iiro Rantala**, piano; **Eerik Siikasaari**, bass; **Rami Eskelinen**, drums)

Jaakko Kuusisto, acoustic violin • **Pekka Kuusisto**, electric violin

All orchestral arrangements by Jaakko Kuusisto

En varsinaisesti yllättynyt, kun Osmo Vänskä vuonna 1997 ehdotti että Lahden kaupunginorkesteri tekisi levyn Trio Töykeiden kanssa. Takana oli hauska konsertti, jossa orkesteri oli säestänyt trioa sekä Pekkaa ja minua parin kappaleen verran. Kyseinen konsertti pidettiin Lahdessa, sen tarkoitus oli tukea konserttitalon rakentamista Lahteen, ja esiintymisteltta seisoi paikalla jossa nyt sijaitsee uusi Sibeliustalo, jossa tämä levy sitten äänitettiin.

Osmo halusi levylle ohjelmistoa jossa orkesterin rooli olisi tasavertainen trion ja viulistien kanssa, ja siitä tuli koko projektin johtoajatus. Ei trioa solisteina ja kevyttä jousimattoa taustalle, vaan kaikki tekijät yhtenä suurena orkesterina jossa jousisto voi olla lyömäsoitin, viulu voi kuulostaa sähkökitaralta, tai koko joukko voi soittamisen sijasta huutaa… Kappaleet valittiin tarkoituksella niin ettei kukaan voisi kutsua levyä jazzlevyksi, poplevyksi tai sinfonialevyksi, sillä tämä levy on osoitus siitä että musiikin tiukka määrittely johonkin tyylilajiin on menneisyyttä.

Jaakko Kuusisto

Lahdessa, marraskuussa 2001

Tango Ouh on kappale jonka Iiro sävelsi alunperin Tango Kings -yhtyeelleen. Nimi voisi kuvata varpaille astumista tai muuta tanssilattiaonnettomuutta, ellei sen todellinen lähde tulisi niin poikkeuksellisen selväksi teoksen aikana. **Elisan** tarina on mutkikkaampi; se on syntynyt suuremman sävellystyön sivutuotteena. Nimi viittaa H.C. Andersenin sadun nuoreen prinsessaan, jonka elämän ilkeä äitipuoli päättää tuhota taikomalla Elisan rumaksi ja tämän prinssiveljet joutseniksi. Homma menee tietysti pieleen, paha saa palkkansa, uudelleen kaunistunut Elisa menee komean kuninkaan kanssa naimisiin ja veljetkin palautuvat suurinpiirtein ennalleen. Tästä olen säveltämässä oopperaa lapsille, ja kyseinen kappale on oopperan häämarssi. Tosin ilman tämän version komppia, joka sai jopa orkesterin roudarin toteamaan että "miljoona hissiä ei voi olla väärässä"…

Silloin tällöin törmää ihmisiin jotka onnistuvat kerta toisensa jälkeen hämmästyttämään, ja kun niin käy, saattaa syntyä taidetta. Tämän käsitykseni vahvimpia näyttöjä on **Superblond**, riipaisevan yksityiskohtainen ja tarkka kuvaus erään henkilön syvimmästä olemuksesta. Taiteenhan pitää kuvastaa omaa aikaansa, ja kerrankin niin todella on! Toinen näyttö samasta asiasta, tosin laadukkaampi sellainen, on Iiron kunnianosoitus edesmenneelle jazzpianistille – **Waltz for Michel Petrucciani**. Tämä kappale yhdessä **Proko-type of Polkan** kanssa laajentavat levymme antia suuntaan jossa klassisen orkesterimusiikin ja jazzin tai popin raja hämärtyy toden teolla. Pekka lisäsi vielä annoksen taikaa *Waltz for M.P.*:n sovitukseen soittamalla sekaan hiljaista "tähtisumua".

Kartzan's choice kertoo fiktiivisen (?) tarinan hahmosta joka on elänyt koko elämänsä viidakossa – ilman sukupuolivalistusta… Kartzan haluaa sekstata kaikkialla kaikkien kanssa koko ajan, ei ainoastaan eläinten vaan kasvienkin, ja tätä eivät viidakkoon saapuvat lähetyssaarnaajat voi tietenkään hyväksyä. Alun pianoteema kuvastaa saarnaajien nalkuttavaa asennetta, ja keskivaiheen suuri orkesterihuipennus kertoo Kartzanista mielihalujensa parissa. Loppu paljastaa minkä valinnan Kartzan elämässään tekee. Ainakin luulen että se kuuluu sieltä.

Iiro on Aki Kaurismäki -fani, tai ainakin hänen elokuviensa fani, ja niille elokuville **Heartfilms** on omistettu. Minä taas en ollut millennium -fani, ja siksi kirjoitin kappaleen **010101**. Nimessä on huikeaa symboliikkaa, ja lisäksi se kertoo kappaleen valmistumisen päivämäärän, joka sattui olemaan tasan yksi päivä ennen levytystä… kuka sanoi että sinfoniaorkesteri ei voi rokata?!

Jaakko Kuusisto

Pekka Kuusisto (s. 1976) kuuluu kansainvälisesti menestyvimpien suomalaistaiteilijoiden joukkoon. Voitettuaan kansainvälisen Jean Sibelius -viulukilpailun vuonna 1995 Kuusisto on noussut yhdeksi aikamme kysytyimmistä nuorista viulisteista ja esiintyy säännöllisesti ympäri maailmaa maineikkaiden orkesterien, kapellimestareiden ja kamarimusiikkipartnerien kanssa. Viime vuosina hänen soittokumppaneinaan ovat olleet mm. Cleveland Orchestra, Chicago Symphony Orchestra, Philadelphia Orchestra, Detroit Symphony Orchestra, Sveriges Radios Symfoniorkester, Svenska Kammarorkestern, Scottish Chamber Orchestra, Australian Chamber Orchestra, Philharmonia Orchestra, Paavo Berglund, Christoph Eschenbach, Vladimir Ashkenazy, Steven Isserlis, Olli Mustonen, Daniel Müller-Schott, Vadim Repin ja Mihail Pletnev.

Pekka Kuusisto on perinteisen konserttimusiikin lisäksi aktiivinen myös muiden musiikkilajien parissa, jolloin hänen tärkeimpiä soittokumppaneitaan ovat Annamari Kähärä, Trio Töykeät sekä Hemma Beast -yhtye jonka perustajajäseniin hän lukeutuu. Kuusisto on lisäksi esiintynyt mm. Avanto-, Kemopetrol- ja Folkkarit -yhtyeiden kanssa. Pekka Kuusisto pyrkii aktiivisesti tekemään sähköviulua tunnetummaksi suurelle yleisölle sekä osoittamaan sen monipuolisuuden instrumenttina.

Viulisti ja säveltäjä **Jaakko Kuusisto** (s. 1974) on opiskellut viulunsoittoa Géza Szilvayn ja Tuomas Haapasen johdolla Sibelius-Akatemiassa, sekä Miriam Friedin ja Paul Bissin oppilaana Indianan yliopistossa Yhdysvalloissa. Kuusisto on myös opiskellut sävellystä Eero Hämeenniemen ja David Dzubayn johdolla. Hänen teoksiaan on esitetty lukuisilla festivaaleilla Pohjoismaissa, sekä mm. Yhdysvalloissa ja Britanniassa.

Kuusiston kilpailumenestykset alkoivat Kuopion viulukilpailun voitosta 1989, ja sen jälkeen hän on saavuttanut huippusijoja mm. Jean Sibelius -viulukilpailussa 1990, Indianapolisin viulukilpailussa 1994, Carl Nielsen -viulukilpailussa 1996 sekä maailman vaativimmaksi mainitussa Kuningatar Elisabeth -viulukilpailussa 1997. Esiintymiset solistina ja kamarimuusikkona ovat vieneet hänet eri puolille maailmaa, mm. Kiinaan, Japaniin, Yhdysvaltoihin, sekä eri puolille Eurooppaa. Kuusisto nimitettiin Sinfonia Lahden konserttimestariksi syksystä 1999 eteenpäin. Jaakko Kuusisto on myös veljensä Pekan kanssa Tuusulanjärven kamarimusiikin ja Järvenpään Sibeliusviikkojen taiteellinen johtaja.

Trio Töykeät perustettiin vuonna 1988 pianisti ja ryhmän pääsäveltäjä Iiro Rantalan sekä rumpali Rami Eskelisen aloitteesta. Rantala oli tuolloin 18 ja Eskelinen 20 vuoden ikäinen. Kun mukaan astui lisäksi basisti Eerik Siikasaari, yhtyeen ura pääsi kunnolla vauhtiin ja vielä saman vuoden aikana heille ojennettiin Belgian Hoilaartin kansainvälisen jazzkilpailun ensipalkinto. Tänä päivänä Trio Töykeät on – neljän albuminsa ja jokaisen seitsemän maanosaa käsittävien, 1200 keikkansa jälkeen – maailman tunnetuin suomalainen jazzyhtye.

Iiro Rantala (s. 1970) aloitti musiikillisen uransa laulajana suositussa Cantores Minores -poikakuorossa. Samoihin aikoihin käynnistyivät myös klassisen pianonsoiton opinnot. Hän pyrki Oulunkylän Pop/Jazz Konservatorioon ja sai yksityisopetusta nuorekkaan Seppo Kantosen johdolla. Vuonna 1988 Rantala hyväksyttiin Sibelius-Akatemian jazzosastolle, jonka hän jätti vuonna 1990 viettääkseen muutamia vuosia New York Cityssä sijaitsevassa Manhattan School of Musicissä. Trio Töykeät -yhtyeen lisäksi Rantala on hyvin innostunut argentiinalaisesta tangosta. Hän on ollut mukana useissa suomalaisissa huippuyhtyeissä ja hänet tunnetaan myös perustajajäsenenä Tango Kings -kokoonpanossa, jolle hän on säveltänyt koko alkuperäismateriaalin. Rantala on lisäksi säveltänyt musiikkia monia teatteri- ja tanssiprojekteja varten.

Rami Eskelinen (s. 1967) opiskeli musiikkia Oulunkylän Konservatoriossa ja Sibelius-Akatemiassa. Hän oli jäsenenä Juhlayhtyeessä, joka voitti ensimmäisen palkinnon Vary-jazzkilpailussa, Tšekkoslovakiassa vuonna 1987. Eskelinen valittiin vuonna 1988 Belgian Hoilaart-jazzkilpailun parhaaksi rumpaliksi. Rami Eskelinen on soittanut mm. Gil Evans Big Band, Espoo Big Band, Miles Evans Band ja Lew Soloff Quartet -yhtyeissä.

Eerik Siikasaari (s. 1957) kasvoi jazzmuusikkoperheessä ja sai oppinsa niin vanhemmiltaan kuin myös Oulunkylän Konservatoriosta ja Sibelius-Akatemiasta. Pianonsoiton Siikasaari aloitti 6-, sähköbasson 12- ja kontrabassonsoiton 16-vuotiaana. Vuonna 1980 alkoi pitkä

yhteistyö Seppo "Paroni" Paakkunaisen suomalaisesta kansanmusiikista vaikutteita saaneen Karelia-ryhmän kanssa. Sukupolvensa johtavana bassonsoittajana Eerik Siikasaari on kysytty esiintyjä suomalaisissa jazzin kärkiyhtyeissä. Marraskuussa 1995 Siikasaari vastaanotti arvostetun Yrjö-palkinnon Vuoden Suomalaisena Jazzmuusikkona.

Lahden kaupunginorkesteri (Sinfonia Lahti) on perustettu vuonna 1949 vaalimaan vuodesta 1910 toimineen Lahden Musiikinystävien orkesterin perinteitä. Vuosien mittaan tehty tinkimätön työ kapellimestari Osmo Vänskän johdolla on nostanut Sinfonia Lahden yhdeksi Pohjoismaiden merkittävimmistä orkestereista. Sinfonia Lahden kotisali on Lahden uudessa puisessa Sibeliustalossa, joka otettiin käyttöön maaliskuussa 2000; uusi kotisali on akustiikaltaan maailman huippuluokkaa.

Sinfonia Lahdella on kyky uudistaa, yllättää ja laventaa konserttiohjelmistoaan. Esimerkkeinä mainittakoon Vuosisadan Ensi-ilta vuonna 1996, jossa esitettiin Sibeliuksen *Skogsrået*-teokset, tai yhdessä jazz-kokoonpanon Trio Töykeiden sekä viulistiveljesten Jaakko ja Pekka Kuusiston kanssa toteutettu historiallisen hilpeä jazzsinfoniakonsertti joulun alla 2000. Sama tinkimättömyys ja ennakkoluulottomuus näkyy ja kuuluu myös Sinfonia Lahden levytyksissä. Tähän mennessä orkesteri on taltioinut yli 40 levylleen Sibeliuksen musiikin lisäksi mm. kunniajäsenensä Joonas Kokkosen koko orkesterituotannon. Lisäksi tekeillä on vuoden 1992 alusta orkesterin nimikkosäveltäjänä toimineen Kalevi Ahon sekä Uuno Klamin ja Einojuhani Rautavaaran kokonaislevytykset BIS-levymerkille.

Levytyksistään Sinfonia Lahti on saanut merkittäviä tunnustuksia: Sibeliuksen musiikin levytyksistä kaksi *Gramophone* Award -palkintoa (1991, 1996), Grand Prix du Disquen (1993) ja Cannes Classical Awardin (1997). Arvovaltainen *Gramophone* -julkaisu arvioi helmikuussa 2001 orkesterin levytyksen Sibeliuksen *kuudennesta sinfoniasta* parhaaksi teoksesta koskaan tehdyksi taltioinniksi. Useat levytykset on valittu myös "Vuoden levyiksi" kansainvälisissä musiikkiarvosteluissa. Orkesteri sai ensimmäisen suomalaisen orkesteri-musiikin kultalevyn 1992 Sibeliuksen *viulukonserton* alkuperäisversion ensilevytyksestä. Kultalevyn orkesteri on vastaanottanut myös *Finlandia – a Festival of Finnish Music* -levystään, 1998 joululevystään *Joulun Ihmemaa* sekä *Suomalainen Virsi* -levystä 2001.

Sinfonia Lahden taiteellinen johtaja **Osmo Vänskä** (s. 1953) on viime vuosien aikana noussut kansainvälisesti merkittävimpien kapellimestareiden joukkoon. Keväällä 2001 hänet nimitettiin taiteelliseksi johtajaksi Minnesotan orkesteriin, jota pidetään yhtenä Yhdysvaltojen parhaista orkestereista. Vänskän

kausi Minnesotassa alkaa 2003, mutta hän jatkaa edelleen työtään myös Lahdessa. Sinfonia Lahden kanssa Osmo Vänskä on tehnyt määrätietoista ja tavoitteellista työtä vuodesta 1988 lähtien. Vänskä on ollut vuodesta 1996 myös BBC:n Skottilaisen sinfoniaorkesterin taiteellinen johtaja ja jatkaa tehtävässä vielä vuoden 2002. Hän on toiminut myös Tapiola Sinfoniettan sekä Islannin sinfoniaorkesterin taiteellisena johtajana. Vänskä on tehnyt noin 50 levytystä, muun muassa runsaasti palkittuja Sibeliuksen levytyksiä Sinfonia Lahden kanssa BIS-levymerkille.

Muusikonuransa Osmo Vänskä aloitti klarinetistina, edelleenkin hän esiintyy mielellään, klarinettisolistina ja kamarimuusikkona. Hän suoritti kapellimestarin tutkinnon Sibelius-Akatemiassa 1979, ja Besançonin kansainvälisen kapellimestarikilpailun voitosta Ranskassa vuonna 1982 käynnistyi hänen kansainvälinen uransa. Vänskä on kuluneen vuosikymmenen aikana johtanut kaikkialla Euroopassa sekä Japanissa, Yhdysvalloissa ja Australiassa.

I was not especially surprised when, in 1997, Osmo Vänskä suggested that the Lahti Symphony Orchestra should make a recording with Trio Töykeät. This was just after a very enjoyable concert at which the orchestra had accompanied the trio, and Pekka and me in a couple of pieces. The concert in question was held in Lahti, and its aim was to support the building of a concert hall in Lahti, and the marquee in which we played stood exactly where the new Sibelius Hall (where this recording was made) now stands.

Osmo wanted the programme of the CD to offer the orchestra an equal rôle to those of the trio and the violinists, and this gave rise to the basic idea for the project. It should not be a trio of soloists with a gentle carpet of string sound in the background, but all the participants should form one big orchestra in which the string sections can be percussionists, a violin can sound like an electric guitar, or everybody can shout instead of play... The pieces were chosen so that nobody can call it a jazz record, a pop record or a symphonic record; this record is proof that music's strictly defined genres are a thing of the past.

Jaakko Kuusisto, *November 2001*

Tango Ouh is a piece that Iiro originally wrote for the Tango Kings group. Should its real source of inspiration not become readily apparent while listening to the piece, the name

might be said to depict stepping on a dancing partner's toes or some other dance-floor accident. The story of **Elisa** is a more tortuous one; it came into being as a by-product of a larger composition. The name alludes to the young princess in Hans Christian Andersen's fairy-tale, in which a wicked stepmother decides to ruin Elisa's life by using magic to make her ugly and to turn her brothers, the princes, into swans. Everything goes wrong, of course: the forces of evil get their just deserts; and Elisa, her beauty restored, marries the handsome king. Her brothers too are more or less returned to their former condition. This is the basis of a children's opera that I am currently composing, and this particular piece is the wedding march from the opera. Of course without this version's accompaniment, which even caused the orchestra's road-manager to state that 'a million elevators can't be wrong'.

Occasionally you bump into people who are capable of surprising you from time to time and, when this happens, a work of art is born. One of the best examples of this is **Superblond**, a heart-rendingly detailed and precise image of that person's deepest essence. Art should describe its own time, and for once this is true! Another demonstration of the same phenomenon, indeed an even finer one, is Iiro's tribute to the late jazz pianist **Waltz for Michel Petrucciani**. This piece, like **Proko-type of Polka**, broadens our musical offering to the point where the borderline between classical orchestral music and jazz or pop really does become blurred. Pekka also added a portion of magic to the arrangement of *Waltz for M.P.* by quietly playing some 'stardust'.

Kartzan's choice tells the fictitious (?) story of a figure who has lived all his life in the jungle – without any sexual education… Kartzan tries to have his way with everyone, constantly and everywhere, not just with animals but also with plants; and, naturally, the missionaries who arrive in the jungle cannot approve of that. The piano theme at the beginning depicts the missionaries' nagging attitude, and the big orchestral climax in the middle tells of Kartzan and his desires. The ending reveals what choice Kartzan has made in his life. Or at least I think so.

Iiro is a fan of Aki Kaurismäki, or at least a fan of his films, and **Heartfilms** is dedicated to these films. I, on the other hand, am no fan of the millennium, and that's why I wrote **010101**. The name is hugely symbolic, and it also reveals the date upon which the piece was completed, which happened to be just one day before the recording was made… who said a symphony orchestra can't rock?!

Jaakko Kuusisto

Pekka Kuusisto (b.1976) won the Sibelius International Violin Competition in 1995, and has since performed as a soloist with leading orchestras and as a chamber musician all over the world. He is also active in various other musical genres, not least as a performer on the electric violin. Here, his most important partners have included Annamari Kähärä, Trio Töykeät and Hemma Beast – a group of which he is a founder member. He has also appeared with the groups Avanto, Kemopetrol and Folkkarit.

Jaakko Kuusisto (b.1974) studied the violin at the Sibelius Academy and then at Indiana University. He has also studied composition and his works have been performed at several festivals in the Nordic countries, as well as in the United States and Britain. Jaakko Kuusisto has won numerous prizes in competitions and has performed as a soloist and chamber musician on several continents. He was appointed leader of the Lahti Symphony Orchestra in 1999. With his brother Pekka, he directs the Lake Tuusula Chamber Music Festival and the Järvenpää Sibelius Festival.

Trio Töykeät (meaning approximately 'the Rude Ones'!) was formed in 1988 by Iiro Rantala, the group's pianist and main composer, and the drummer Rami Eskelinen. They teamed up with the bass player Eerik Siikasaari and the same year they won first prize at the Hoilaart International Jazz Contest in Belgium.

As a child **Iiro Rantala** (b.1970) took classical piano lessons before entering the Jazz Department of the Sibelius Academy. He also spent a couple of years at the Manhattan School of Music. Besides performing with Trio Töykeät, he is a devotee of Argentinian tango and is a founder member and composer of the Tango Kings. He has also written music for several stage productions.

Rami Eskelinen (b.1967) studied music at the Sibelius Academy. He was chosen as the best drummer at the 1988 Hoilaart International Jazz Contest in Belgium. Ensembles with which Rami Eskelinen has played include the Gil Evans Big Band, Espoo Big Band, Miles Evans Band and Lew Soloff Quartet.

Eerik Siikasaari (b.1957) studied music with his jazz-musician parents and at the Oulunkylä Conservatory and the Sibelius Academy. Since 1980 he has performed with the folk-inspired group Karelia. He is much in demand to perform with other leading jazz ensembles. In 1995 he was voted Finnish Jazz Musician of the Year.

The **Lahti Symphony Orchestra** (Sinfonia Lahti) was formed in 1910 and municipalized in 1949. Under the direction of its conductor Osmo Vänskä the orchestra has in recent years developed into one of the most notable in the Nordic countries. The orchestra has won num-

erous awards for its recordings including *Gramophone* Awards (1991 and 1996), the Grand Prix du Disque of the Académie Charles Cros (1993) and the Cannes Classical Award (1997).

Osmo Vänskä (b. 1953) began his professional musical career as a co-principal clarinettist of the Helsinki Philharmonic Orchestra. He studied conducting at the Sibelius Academy in Helsinki and won first prize in the 1982 Besançon International Young Conductor's Competition. Currently he is music director of the Lahti Symphony Orchestra in Finland and, with effect from 2003, will be musical director of the Minnesota Orchestra. His numerous recordings for BIS have won the highest acclaim. In 2000 he was awarded the Pro Finlandia medal by the President of Finland.

INSTRUMENTARIUM

Jaakko Kuusisto . . . Violin: Matteo Goffriller 1702
Pekka Kuusisto . . . . Customized Zeta violin, Line 6 Flextone, Filter Modeler and Delay Modeler, Digitech Whammy-Wah, Line 6 POD2
Eerik Siikasaari. . . . 6-string electric JoBass and acoustic bass
Iiro Rantala. . . . . Grand piano: Steinway & Sons

Special thanks to: Tatu, Alan, Anna-Mari and Soundata.
Very special thanks to Ingo for all his help.

Recording data: January 2001 at the Sibelius Hall, Lahti, Finland; additional recording in June 2001 at BIS, Åkersberga, Sweden
Balance engineer/Tonmeister: Jens Braun, Thore Brinkmann
Neumann microphones; Yamaha O2R mixing consoles; Stagetech 24 bit AD and Studer Mic AD 19 converters; Genex MOD 8500 multitrack recorders; B&W loudspeakers (Nautilus series)
Producer: Ingo Petry
Co-producer: Jaakko Kuusisto
Mixing engineers: Jens Braun, Ingo Petry
Multitrack editing: Simon Fox
Mastering: Rita Hermeyer, Ingo Petry
Cover text: © Jaakko Kuusisto 2001
English translation: Andrew Barnett
Front cover concept: Jan Vaaka
Typesetting, lay-out: Kyllikki & Andrew Barnett, Compact Design Ltd., Saltdean, Brighton, England
Colour origination: Jenson Studio Colour, Leeds, England

BIS CDs can be ordered from our distributors worldwide. If we have no representation in your country, please contact:
BIS Records AB, Stationsvägen 20,
S-184 50 Åkersberga, Sweden
Tel.: 08 (Int.+46 8) 54 41 02 30
Fax: 08 (Int.+46 8) 54 41 02 40
e-mail: info@bis.se • Website: http://www.bis.se

© 2001 & ℗ 2002, BIS Records AB, Åkersberga.

BIS-CD-1215 Sibelius: Kullervo
Laukka / Paasikivi / YL / Lahti S.O. / Vänskä

BIS-CD-1158 Garrett Fisher
The Passion of St. Thomas More

BIS-CD-1010 Mozart Serenades
Tapiola Sinfonietta / Kantorow

BIS-NL-CD-5012 Feast
Caliban Bassoon Quartet

BIS-NL-CD-5013 The Zappa Album
Ensemble Ambrosius